

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

13 Quo Pacto Ecclesiae Praelati per sede[m] Apostolica[m], ex
Episcoporu[m] ordinaria iurisditio[n]e, ac cæterorum suorum defensorum
tutela eximantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

Imperij Principes, Proceres, ac Status, Sedi Apostolicæ supplicat, vt grauamina atq; onera hæc radicitus, funditusq; tollantur & abrogentur.

DE PAPALIBVS DELEGATIS AC COMMISSARIIS.

Item fan. Pontificia ad Ecclesiasticarum personarum petitionem, iudices delegatos & commissarios, tanq; ecclesiasticos iudices per Germaniam concedere solet, vt impetrantes dehinc laicos, cuiuscunq; etiam dignitatis, vt præminentia, coram ita delegatis, in causis prophanis, iudicio conuenire possint. Quod vt de facto sæpenumero præsumunt, ita excommunicationis pœna mandatam sibi inter partes iurisdictionem defendere conantur. Quæ omnia & in perniciem personarum secularium, & in iurisdictionis Germanicæ ac ordinariæ iacturam vergunt, & attenuationem.

QVO PACTO ECCLESIAE PRAELATI

per sedē Apostolicā, ex Episcoporum ordinariā iurisdictione, ac cæterorum suorum defensorum tutela eximantur.

INSUPER & hoc moliuntur summi Pōtiffices, monasteria aliquot eximendo, vt ab Episcoporum, eorum, s. ordinarijs, ac defensorum, protectorumq; aliorū iurisdictione ita exempti, reddantur immunes, immediateq; subiaceant sedi apostolicæ, quæ res non tantum prædictis ipsorum ordinarijs ac defensoribus, sed & toti Romano Imperio cedit in iacturā, tum quando collatio pecuniaria pro Imperij necessitate, viritim Imperij Statibus indicitur. Ita enim fit, vt ipsi per se ab oneribus publicis exempti, immunitate sua gaudeant. Dehinc etiam auxiliares manus Episcopis ac defensoribus suis; quod ante hac facere necessum habebant, non porrigant, per quam technam Ro. Imperij attenuantur nerui, ac decrescunt plus iusto vires. Quapropter & hic imperij proceres, ac Status rogant, præfata onera exemptionum abroganda.

B.

tellenda, emendandaq, ac monasteria hæc Episcoporum & defensorum ordinariæ iurisdictioni relinquenda. Vt vel inde Imperium Romanum per sedem apostolicam ita eneruatū, vires pristinas eo celerius recuperare queat.

DE ATTENUATIONE IURIS QVOD vocat Patronatus .

- 14 Item quum per mortes possessorum pro tempore beneficia vacare incipiunt, quorum ius patronatus ad laicos spectat, seu ecclesiasticos, tum conantur & papalis Sanctitas, & eius oratores vel legati iuri huic derogare, hoc modo: vt conferant beneficia ita vacantia, Curtisanis, aut alijs quibuscūq; libuerit, ita vt patronis ipsis ius suum præsentandi per hoc adimatur, auferaturq, ac interim hoc prætextitur a sede apostolica, quasi præuentioni hac in re sit locus, vt qui prior beneficium illud contulerit, q, hæc teneat collatio, licet patroni tempus quoddam habeant, intra cuius metas, beneficia sua libere, & a nemine præuentioni, conferre possint. Eam ob rem patronis laicis & ecclesiasticis ex fictitia hac præuentione multa oritur iactura. Quapropter Sa. Ro. Impe. Status sanctitatem apostolicam rogât, vt talia grauamina atq; onera aboleantur, & post hac beneficia vacatura, suo queq; patrono relinquuntur, nec permittendum Curtisanis, vt dehinc vel per iudiciorum ordinem, vel suapte ingenio ad talia beneficia se ingerant, sed statuto irreuocabili sanciedū, si quid a quoq; contra patronos beneficiorum ordinarios, prætextu imaginarij istius iuris, præuentionis, vt præmittitur fuerit attentatum, q, omne id nullius sit momenti, viribus careat, sitq; ipso iure nullum, cassum, & inualidum.

DE ECCLESIASTICIS QVI ROMAE VEL inter eundem Romam, mortem oppetunt.